

тань, проведення ділових ігор, прес-конференцій, колоквиумів, виступів по фіксованим завданням з обов'язковим використанням мультимедійних засобів навчання. Важливим в цьому напрямі є розв'язання практичних ситуацій з використанням сучасного досвіду регулювання виробничих процесів з участю, по можливості зарубіжних колег, господарських працівників.

Невід'ємною інноваційною складовою семінарського заняття має стати широкий професійний доступ студентів до інформаційного простору. Прагнення студентів до пошуку, оптимального використання інформаційних технологій, статистичних та фактологічних даних необхідно заохочувати, орієнтувати на їх систематизацію, досліджувати на їх основі тенденції, характерні риси розвитку реальних економічних процесів. Поряд з цим інформаційне забезпечення семінарських занять передбачає і можливість застосування нових методів спілкування викладачів і студентів, перш за все, шляхом більш повного використання електронної пошти, відповідних функцій Інтернету. Комп'ютеризація навчального процесу значно посилює і конкретизує адресну підготовку студентів, спонукає до розвитку їх творчого потенціалу, вміння самостійно опрацьовувати навчальний матеріал.

До інноваційних методів проведення семінарських занять можна віднести і сучасні методи контролю знань студентів. Поряд з оцінюванням практичної роботи студентів за критеріями рейтинго-модульної системи ефективним слід вважати проведення окремого тестування студентів у комп'ютерних класах по заздалегідь визначеним темам. Це дає можливість студентам закріпити отримані знання, основні положення тем семінару. Разом з тим слід визнати, що однозначність та стислий характер відповідей при тестуванні не дозволяє в повній мірі виявити більш широкі знання студентів з поставлених у тестах питань.

*Савицька Г. С., викладач
кафедри іноземних мов*

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Завданням вищої школи є підготовка спеціалістів, здатних до ініціативної, самостійної професійної діяльності у швидкозмінних соціально-економічних умовах суспільства і виробництва,

формування у них творчого мислення. Інтенсивний процес демократизації суспільства, який відбувається в наші дні, зумовлює потреби держави у висококваліфікованих фахівцях, здатних творчо працювати, обмінюватися передовим досвідом, встановлювати контакти, а також до ділової співпраці із зарубіжними партнерами на основі професійної компетентності й повноцінного володіння іноземною мовою.

Вимоги часу й розпочата радикальна реформа системи освіти в Україні орієнтують викладачів на відмову від авторитарного стилю навчання на користь гуманістичного підходу, на застосування методів, які сприяють розвитку творчих засад особистості з урахуванням індивідуальних особливостей студентів.

Методичним змістом сучасного заняття іноземної мови має бути комунікативність. Важливим завданням є посилити комунікативну спрямованість навчального процесу та наблизити його до реального процесу спілкування. Ось чому викладачам іноземної мови слід використовувати інноваційні технології навчання, які поєднують комунікативні та пізнавальні цілі, та сприяють досягненню комунікативної компетенції — комунікативних вмінь, сформованих на основі мовних знань, навичок і вмінь. Інтерактивні методики та технології навчання розвивають у студентів критичне мислення, збагачують уяву та почуття, вдосконалюють загальну культуру спілкування та соціальну поведінку загалом, а також формують уміння приймати колективні та індивідуальні рішення з метою виховання активних громадян суспільства. Інноваційні методи навчання іноземних мов, які базуються на гуманістичному підході, спрямовані на розвиток і самовдосконалення особистості, на розкриття її резервних можливостей і творчого потенціалу, створюють передумови для ефективного поліпшення навчального процесу у вищих навчальних закладах.

Базовим принципом інтерактивного методу є принцип колективної взаємодії, згідно з яким досягнення студентами комунікативних цілей відбувається через соціально-інтерактивну діяльність: дискусії та обговорення, діалоги та рольові ігри, імітації, імпровізації та дебати. Така діяльність відповідає особистісно-зорієнтованому підходу до навчання, а також узгоджується з вимогами загальноєвропейських рекомендацій щодо гуманізації та демократизації навчального процесу. При її виконанні забезпечується позитивний вплив колективу на особистість кожного студента, формуються сприятливі взаємовідносини у навчальній групі.

З іншого боку, спільна соціально-інтерактивна діяльність дозволяє кожному студентові максимально проявити свої інтелектуальні та творчі здібності, заохочує самостійність та ініціативність в ухваленні рішень. Отже, інтерактивна діяльність поєднує співробітництво мовленнєвих партнерів та керованість дій студентів з боку викладача, передбачає відмову від стандартних шляхів вирішення комунікативних завдань, забезпечує інтенсивну мовленнєву практику студентів у відносно вільній творчій атмосфері. Інтерактивність у навчанні можна пояснити як здатність до взаємодії, навчання у режимі бесіди, діалогу, полілогу, тобто активного спілкування. Тобто, інтерактивним може бути названий метод, завдяки якому той, хто навчається, є не лише учасником (спостерігачем, слухачем), але саме активними творцем процесу навчання.

Надзвичайно важливою проблемою у навчанні іноземним мовам стає майстерність викладача-педагога. Творче відношення та новаторство педагога стають можливими лише за умовами усвідомлення їм себе не тільки викладачем — носіїв певної інформації, а вченим-дослідником, для якого важливим є вміння не лише давати відповіді на запитання, а й ставити самі запитання та спонукати студентів до самостійного пошуку відповіді.

Сучасні технології в освіті — це професійно — орієнтоване навчання іноземної мови, проектна робота в навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами з іноземних мов (система мультимедіа), дистанційні технології в навчанні іноземних мов, створення презентацій у програмі PowerPoint, використання інтернет-ресурсів, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), новітні тестові технології (створення банку діагностичних матеріалів з курсу навчального предмета «Іноземна мова» для проведення комп'ютерного тестування з метою контролю знань студентів.

Основними принципами інноваційних технологій є: рух від цілого до окремого, орієнтація занять на учня (*learner-centred lessons*), цілеспрямованість та змістовність занять, їх спрямованість на досягнення соціальної взаємодії при наявності у викладача віри в успіх своїх учнів, інтеграція мови та засвоєння її за допомогою знань з інших галузей наук.

Застосування інноваційних технологій на заняттях з іноземної мови має наступні переваги:

- 1) встановлення дружньої атмосфери і взаємозв'язків між учасниками спілкування;
- 2) студенти мають можливість бути більш незалежними та впевненими в собі;
- 3) викладач заохочує студентів до співпраці, підбадьорює їх, вони не бояться робити помилки;
- 4) студенти отримують можливість подолати страх перед мовним бар'єром;
- 5) викладач не домінує;
- 6) кожен студент залучений до роботи; має певне завдання;
- 7) слабкі студенти можуть отримати допомогу від більш сильних;
- 8) Студенти можуть використовувати свої знання і досвід, набутий раніше.

Найвідомішими формами парної і групової роботи на занятті з іноземної мови є: внутрішні (зовнішні) кола (inside/outside circles); мозковий шторм (brain storm); читання зигзагом (jigsaw reading); обмін думками (think-pair-share); парні інтерв'ю (pair-interviews) та ін.

Слід зазначити, що всі вищезгадані форми інтерактивного навчання ефективні у тому випадку, якщо поставлена проблема попередньо обговорювалась на заняттях і студенти мають певний досвід та думки, набуті раніше в процесі навчання. Викладач також має враховувати той факт, що теми для обговорення не повинні мати obieжений характер. Однією з особливостей інтерактивних форм навчання є те, що вони мотивують студента не лише висловлювати власну точку зору, але й змінювати її під аргументованим впливом партнерів у процесі спілкування.

Таким чином, можна зробити висновок, що використання в навчальному процесі інтерактивних технологій навчання допомагає студентам досягти плавного переходу від набуття лексичних мовленнєвих умінь у процесі комунікації, збільшить діапазон термінологічної лексики за фахом, зробить процес навчання цікавим, пізнавальним, професійно-спрямованим та особистісно значущим. Інтерактивні технології навчання стимулюють когнітивні процеси та активізують мовний і мовленнєвий матеріал в іншомовному спілкуванні студентів, розвивають їхні творчі здібності і професійно орієнтовані вміння в наближених до реальних умов. А викладачам іноземної мови, вивчення і застосування на практиці інноваційних технологій надають можливість впровадити та удосконалити нові методи роботи, підвищити ефективність навчального процесу і рівень знань студентів.